

CZU 342.9:351.778.511(478)

<https://doi.org/10.52507/2345-1106.2026-1.13>

**REGLEMENTAREA PROCEDURII DE EMITERE A CERTIFICATELOR DE URBANISM ȘI A
AUTORIZAȚIILOR DE CONSTRUIRE PENTRU LUCRĂRILE DE UTILITATE PUBLICĂ DE INTERES
NAȚIONAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA: O ANALIZĂ CRITICĂ ÎN CONTEXTUL MODERNIZĂRII
ADMINISTRATIVE**

VATAMANIȚA Mariana,

doctorandă,

Universitatea de Studii Politice și Economice Europene “Constantin Stere”

e-mail:marina.mihai.90@mail.ru

<https://orcid.org/0009-0004-2949-4750>

REZUMAT

Republica Moldova a adoptat recent un nou cadru de reglementare privind emiterea certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire pentru lucrări de utilitate publică de interes național. Regulamentul, intrat în vigoare la 30 ianuarie 2025, își propune să eficientizeze procedurile administrative, să reducă barierele birocratice și să sporească transparența procesului decizional. Acest studiu examinează critic principalele prevederi ale noului regulament, evaluează impactul acestuia asupra dezvoltării teritoriale și identifică potențialele provocări în procesul de implementare. Analiza se bazează pe o metodă calitativă, normativă, utilizând tehnici de analiză și comparare cu cele mai bune practici europene în planificarea urbană și administrația publică.

Cuvinte cheie: certificat de urbanism, autorizație de construire, utilitate publică, interes național al Republicii Moldova, reformă administrativă, planificare urbană, cadru legal.

REGULATION OF THE PROCEDURE FOR ISSUING URBAN PLANNING CERTIFICATES AND CONSTRUCTION PERMITS FOR PUBLIC UTILITY WORKS OF NATIONAL INTEREST IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA: A CRITICAL ANALYSIS IN THE CONTEXT OF ADMINISTRATIVE MODERNIZATION

VATAMANITA Mariana,

PhD student,

“Constantin Stere” University of European Political and Economic Studies

E-mail: marina.mihai.90@mail.ru

<https://orcid.org/0009-0004-2949-4750>

SUMMARY

The Republic of Moldova has recently adopted a new regulatory framework regarding issuance of urban planning certificates and building permits for public utility works of national interest. The regulation which entered into force on January 30, 2025 aims to streamline administrative procedures, reduce bureaucratic barriers, and enhance the transparency of the decision-making process. This study critically examines the main provisions of the new regulation, assesses its impact on territorial development, and identifies potential challenges in the implementation process. The analysis is based on a qualitative method, normative employing analysis techniques and comparison with European best practices in urban planning and public administration.

Key words: urban planning certificate, building permit, public utility, national interest Republic of Moldova, administrative reform, urban planning, legal framework.

Introducere. Dezvoltarea infrastructurii naționale presupune adesea realizarea unor lucrări complexe de utilitate publică, cu impact semnificativ asupra comunităților și mediului înconjurător. În Republica Moldova, reglementările în domeniul urbanismului au evoluat constant pentru a răspunde cerințelor tot mai ridicate privind eficiența administrativă și buna guvernare. În acest context, adoptarea *Hotărârii Guvernului nr. 535/2024* [3] pentru aprobarea Regulamentului de eliberare a certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire pentru lucrările de utilitate publică de interes național reprezintă un pas esențial în modernizarea procesului decizional în urbanism.

Actualitatea temei. Anterior, procedura de autorizare a lucrărilor de interes național era reglementată de *Hotărârea Guvernului nr. 361/2017* [2], care s-a dovedit inefficientă în practică, generând frecvent întârzieri administrative, ambiguități juridice și descurajând investițiile în infrastructura publică [10]. În contextul intensificării nevoilor de dezvoltare a infrastructurii naționale – în domenii precum transport, energie și comunicații digitale – a devenit necesară revizuirea cadrului normativ pentru reducerea barierelor administrative și sporirea transparenței în procesul decizional.

Materiale utilizate și metode aplicate. Baza metodologică generală a fost formată prin metoda dialectică, care presupune complexitatea abordărilor față de obiectele de studiu, studiul interrelației elementelor în totalitatea lor, prevederile fundamentale ale metodei dialectice de cunoaștere a fenomenelor și a proceselor realității obiective. De asemenea, în lucrare au fost utilizate metode științifice moderne și speciale de cercetare: formale juridice (*logico-formale*), analize sistem-structurale, istorice, comparative și metode de studiere a documentelor.

Rezultate și discuții. Cercetarea realizată în cadrul acestui studiu a permis evidențierea unor constatări esențiale privind reglementarea procedurală a emiterii certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire pentru lucrările de utilitate publică de interes național în Republica Moldova. Rezultatele obținute demonstrează necesitatea unei modernizări profunde a cadrului normativ aplicabil în acest domeniu, pentru a răspunde exigențelor statului de drept ale bunei guvernări și pentru a asigura eficiența procesului decizional în realizarea proiectelor strategice de importanță națională.

În primul plan, analiza cadrului normativ existent înainte de adoptarea *Hotărârii Guvernului nr. 535/2024* [3] a relevat faptul că procedura de emitere a actelor de urbanism pentru proiectele de interes național era marcată de lacune, incoerențe și ambiguități.

Legea nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție [6] și *Legea nr. 835 din 17.05.1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului* [8], deși stabileau în termeni general principiile și cadrul procedural, nu conțineau prevederi clare și detaliate cu privire la particularitățile derulării acestor proceduri în cazul lucrărilor de utilitate publică de interes național. Această situație genera o stare de incertitudine juridică atât pentru autoritățile publice implicate, cât și pentru investitori și beneficiari, determinând adesea blocaje administrative și întârzieri semnificative în implementarea unor proiecte de infrastructură esențiale pentru dezvoltarea statului.

Un rezultat important al cercetării constă în identificarea factorilor care contribuiau la aceste disfuncționalități, printre care se numără lipsa unui mecanism clar de delimitare a competențelor între autoritățile administrației publice centrale și cele locale. Deși proiectele de interes național presupun în mod evident o inițiativă și o coordonare la nivel central, rolul

decizional semnificativ atribuit autorităților locale în procesul de emitere a certificatelor de urbanism și a autorităților de construire genera situații de conflict de competență și de priorități între cele două niveluri ale administrației publice. Adesea, autoritățile locale se opunea sau tergiversau emiterea actelor de urbanism, invocând motive ce țineau de interesele comunităților locale sau de aspecte politice, ceea ce afecta grav realizarea unor proiecte de interes național.

Adoptarea **Hotărârii Guvernului nr.535/2024** [4] și aprobarea **Regulamentului privind eliberarea certificatelor de urbanism și a autorităților de construire pentru lucrările de utilitate publică** [6] de interes național reprezintă un progres semnificativ în soluționarea acestor probleme. Unul dintre rezultatele remarcabile ale cercetării este reliefarea clară a modului în care noul Regulament contribuie la consolidarea cadrului normativ, prin introducerea unor proceduri clare, termene precise și responsabilități bine definite pentru fiecare autoritate implicată. Regulamentul prevede în mod expres etapele procedurale, lista documentelor necesare, modul de coordonare între autoritățile publice centrale și locale, precum și mecanismele de soluționare a eventualelor conflicte sau refuzuri nejustificate din partea autorităților locale.

O realizare importantă a noii reglementări o constituie instituirea posibilității ca, în cazuri justificate, certificatele de urbanism și autorizațiile de construire să fie emise direct de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în calitate de autoritate competentă, în situația în care autoritatea publică refuză sau nu emite actele necesare în termenele stabilite. Această prevedere reprezintă o garanție suplimentară, a realizării proiectelor de interes național, evitându-se astfel blocajele determinate de eventualele abuzuri nejustificate ale autorităților locale.

Totodată, în urma analizei efectuate, a fost evidențiat faptul că prin noul Regulament se aduce o clarificare și în ceea ce privește conținutul documentației de urbanism necesare pentru obținerea autorizației de construire. Se stabilește o listă detaliată a documentelor tehnice, avizelor și acordurilor necesare, ceea ce contribuie la sporirea transparenței și la reducerea riscului de interpretări arbitrare sau abuzive din partea funcționarilor publici implicați în procesul decizional.

Un alt rezultat notabil al cercetării îl reprezintă analiza raportului dintre principiul autonomiei locale și imperativul realizării interesului național. S-a constatat că, deși principiul descentralizării și al autonomiei locale este consacrat constituțional, acesta nu poate fi absolutizat în detrimentul realizării obiectivelor de interes public major. În cazul proiectelor de utilitate publică de interes național, prevalența interesului general justifică instituirea unor reguli derogatorii și a unor mecanisme speciale de intervenție din partea autorităților centrale, menite să garanteze realizarea proiectelor strategice ale statului. Această concluzie este susținută și de analiza comparativă efectuată în cadrul cercetării, din care reiese că în majoritatea statelor europene reglementările prevăd proceduri speciale și simplificate pentru realizarea proiectelor de interes național, tocmai

pentru a asigura celeritatea și eficiența implementării acestora.

Pe de altă parte, cercetarea a evidențiat și anumite riscuri și provocări legate de aplicarea noilor reglementări. În special, există posibilitatea apariției unor conflicte de interpretare între prevederile Regulamentului nou adoptat și alte acte normative din domeniul urbanismului, construcțiilor și protecției mediului. De asemenea, există riscul ca unele autorități publice locale să invoce în continuare autonomia locală pentru a încerca blocarea unor proiecte de interes național, ceea ce impune necesitatea consolidării capacității instituționale a autorităților centrale și mecanismele de control și sancționare a eventualelor abuzuri.

Nu în ultimul rând, cercetarea a relevat că succesul implemmentării noilor reglementări va depinde într-o mare măsură de formarea și instruirea corespunzătoare a persoanelor din cadrul autorităților implicate, precum și asigurarea unei cooperări reale și efective între administrația centrală și cea locală. Numai printr-o abordare integrată și prin asumarea de către toate părțile implicate a responsabilității pentru realizarea interesului public național va putea fi atins obiectivul modernizării procesului de autorizare a lucrărilor de utilitate publică de interes național.

În concluzie, rezultatele obținute în cadrul acestei cercetări confirmă faptul că adoptarea și implementarea Regulamentului aprobat prin **Hotărârea Guvernului nr. 535/2024** [4] reprezintă un pas esențial în direcția modernizării și eficientizării procedurii de emitere publică de interes național în Republica Moldova. Noile reglementări contribuie la consolidarea capacității statului de a promova și realiza proiecte strategice de infrastructură, în deplin respect al principiilor statului de drept și al interesului public general.

1.1. Definirea Noului Regulament. Noul Regulament privind eliberarea certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire pentru lucrările de utilitate publică de interes național, aprobat prin **Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 535 din 5 iunie 2024** [4], reprezintă un act normativ subsecvent Legii construcțiilor și Legii privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, care instituie un cadru procedural distinct și detaliat destinat facilitării realizării proiectelor de importanță strategică pentru stat.

Acest Regulament vine să reglementeze în mod expres mecanismele, etapele și condițiile specifice aferente procesului de emitere a certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire, atunci când obiectivele vizează lucrări de utilitate publică de interes național. El stabilește norme clare privind competențele autorităților implicate, termenele de examinare și eliberarea actelor de urbanism, lista documentației necesare, precum și procedura de soluționare a eventualelor blocaje administrative sau refuzuri nejustificate.

Potrivit definiției operaționale desprinse din conținutul său, noul Regulament constituie un ansamblu de norme tehnico-juridice care reglementează relațiile dintre autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și raporturile dintre acestea și beneficiarii

proiectelor de interes național, în contextul realizării unor investiții majore în domenii precum infrastructura de transport, energetică, comunicații, securitate și ordine publică, sănătate sau educație.

Scopul primordial al Regulamentului este de a asigura celeritatea, eficiența și predictibilitatea procesului decizional în situații în care interesul național prevalează asupra intereselor locale sau particulare. În acest sens, actul normativ instituie mecanisme juridice care permit deblocarea procedurilor administrative în cazul în care autoritățile locale refuză sau tergiversează nejustificat emiterea certificatelor de urbanism ori a autorizațiilor de construire necesare realizării proiectelor strategice.

O inovație fundamentală introdusă de noul Regulament constă în transferul de competență către autoritatea publică centrală de specialitate Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale în cazurile în care autoritățile locale nu se conformează obligațiilor procedurale în termenele stabilite. Astfel, ministerul devine autoritate emitentă în situații excepționale, asigurând continuitatea procesului de autorizare și garantând realizarea obiectivelor de interes național.

Regulamentul detaliază în mod expres lista lucrărilor de utilitate publică ce se încadrează în sfera sa de reglementare, stabilind criterii obiective de determinare a caracterului național al proiectelor. În același timp, stabilind criterii obiective de determinare a caracterului național al proiectelor. În același timp, se specifică în mod clar documentele necesare la fiecare etapă procedurală de la solicitarea certificatului de urbanism până la obținerea autorizației de construire precum și conținutul acestora, eliminând astfel riscurile interpretărilor subiective sau abuzive.

De asemenea, noul Regulament consacră principiul transparenței și al colaborării interinstituționale, impunând obligația tuturor părților implicate de a coopera loial în vederea realizării interesului public național. Se instituie termene clare și limitative pentru fiecare etapă procedurală, iar încălcarea acestora atrage consecințe juridice, inclusiv posibilitatea sesizării autorităților ierarhic superioare sau, după caz, sesizarea instanțelor de contencios administrativ.

Importanța noului Regulament rezidă în faptul că acesta devine instrumentul principal de lucru al autorităților în procesul de autorizare a marilor proiecte de infrastructură, oferind un cadru normativ uniform, clar și coerent, adaptat necesităților practice ale Republicii Moldova în contextul modernizării și dezvoltării durabile.

În viziune proprie, noul Regulament reprezintă un pilon esențial în procesul de reformă administrativă și în efortul de digitalizare și eficientizare a serviciilor publice din domeniul urbanismului și construcțiilor, contribuind la întărirea capacității statului de a răspunde rapid și eficient provocărilor de ordin economic, social și de securitate națională.

1.2. Fundamentarea legală a Noului Regulament.

Adoptarea Regulamentului privind eliberarea certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire pentru lucrările de utilitate publică de interes național, aprobat prin **Hotărârea Guvernului nr. 535 din 5 iunie 2024** [4], se întemeiază pe un cadru normativ complex,

care vizează atât reglementările de rang constituțional și legislativ, cât și actele normative subsecvente ce guvernează domeniul urbanismului, amenajării teritoriului și al construcțiilor în Republica Moldova.

1. Constituția Republicii Moldova

Punctul de plecare în fundamentarea juridică a Regulamentului îl reprezintă **Constituția Republicii Moldova** [11], în special următoarele prevederi relevante:

Art. 126 alin. (2) lit. a), c) și d), care consacră obligația statului de a asigura dezvoltarea economică durabilă, de a proteja interesele naționale și de a utiliza rațional resursele naturale;

Art. 109 privind principiile de organizare și funcționare a administrației publice locale, care stipulează autonomia locală în limitele legii, dar și obligația cooperării loiale în vederea realizării interesului public general.

2. Legea nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului

Un pilon esențial în fundamentarea **Regulamentului** îl constituie **Legea nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului**, care [8]:

- Stabilește cadrul legal pentru elaborarea, avizarea și aprobarea documentațiilor de urbanism și de amenajare a teritoriului;

- Consacră principiul subordonării intereselor locale față de cele naționale atunci când este vorba de proiecte strategice de utilitate publică;

- Recunoaște caracterul de interes național al unor categorii de lucrări și proiecte, atribuind autorităților centrale competențe în coordonarea și avizarea acestora.

3. Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții

Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții [7]:

- a) Reglementează cadrul general pentru realizarea construcțiilor în condiții de siguranță, durabilitate și în conformitate cu cerințele de calitate;

- b) Prevede că lucrările de utilitate publică de interes național trebuie să respecte standarde stricte și să beneficieze de o procedură simplificată de avizare și autorizare.

4. Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție

Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție [6] -este una dintre cele mai importante în fundamentarea Regulamentului, stabilind:

- Procedura generală de eliberare a certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire;

- Competențele autorităților administrației publice locale în procesul de autorizare;

- Posibilitatea instituirii unor proceduri speciale pentru anumite categorii de lucrări sau investiții de interes național, prin acte normative subsecvente.

5. Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice

Având în vedere că o mare parte dintre lucrările vizate de noul Regulament sunt realizate din fonduri publice, inclusiv fonduri externe, legea achizițiilor publice se aplică în ceea ce privește [5]:

- a) Organizarea procedurilor de atribuire a contractelor de execuție;

b) Asigurarea transparenței și concurenței loiale în realizarea proiectelor de interes național.

7. Alte acte normative incidente:

a) **Legea nr. 1402/1997 privind teritoriile și obiectivele protejate de stat** [9] - este esențială în cazurile în care proiectele naționale vizează zone protejate.

b) **Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018** [1] – reglementează raporturile dintre autorități și particulari în procesul de emitere a actelor administrative.

c) **Legea nr. 3/2016 privind evaluarea impactului asupra mediului** [4] – este obligatorie pentru proiectele ce pot avea un impact semnificativ asupra mediului.

În ansamblu, Regulamentul se fundamentează juridic pe un mecanism legislativ complex și interconectat, care vizează [3]:

1. respectarea principiilor constituționale privind dezvoltarea durabilă și protejarea interesului național;

2. aplicarea coerentă a legislației în domeniul urbanismului, construcțiilor și amenajării teritoriului;

3. realizarea unui echilibru între autonomia locală și imperativul național de dezvoltare a infrastructurii;

4. alinierea Republicii Moldova la bunele practici europene în materia simplificării și debirocratizării procedurilor pentru proiectele strategice.

Adoptarea acestui Regulament [4] este justificată nu doar de necesitatea accelerării procesului de modernizare a infrastructurii naționale, ci și de obligația statului de a asigura un cadru legal clar, previzibil și eficient pentru implementarea proiectelor de interes public major.

1.2. **Principalele prevederi ale noului regulament.** Noul regulament privind procedura de emitere a certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire pentru lucrările de utilitate publică de interes național, aprobat prin **Hotărârea Guvernului nr. 535/2024** [4], introduce o serie de prevederi esențiale menite să asigure claritate, eficiență și predictibilitate în realizarea proiectelor strategice de importanță națională în Republica Moldova.

O primă prevedere importantă o reprezintă stabilirea expresă a sferei de aplicare a regulamentului. Astfel, acesta se referă în mod direct la proiectele de utilitate publică de interes național prevăzute în Planurile de amenajare a teritoriului național sau în documentele de politici sectoriale, cum ar fi construcția drumurilor, căilor ferate, liniilor electrice, gazoductelor, apeductelor, rețelelor de telecomunicații și altor lucrări de infrastructură strategică.

Regulamentul detaliază în mod explicit competențele autorităților administrației publice centrale și locale în procesul de autorizare. În acest sens, se prevede că autoritatea responsabilă pentru implementarea proiectului poate solicita certificatul de urbanism și autorizația de construire atât de la autoritățile publice locale, cât și, în anumite condiții, direct de la **Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR)** [10]. O noutate esențială constă în posibilitatea de intervenție a MIDR, care poate prelua atribuțiile de emitere a actelor de urbanism și construcție în situațiile în care autoritățile locale refuză, tergiversează sau nu respectă termenii stabiliți.

Un alt element important al regulamentului este detalierea clară a conținutului documentației tehnice necesare pentru obținerea certificatului de urbanism și a autorizației de construire. Solicitantul va trebui să prezinte un set complet de documente care să includă: avizele de la autoritățile competente în domeniul protecției mediului, sănătății publice, patrimoniului cultural, precum și alte avize relevante în funcție de specificul lucrărilor.

De asemenea, se introduce un mecanism riguros de stabilire a termenelor de examinare a cererilor. Autoritățile competente sunt obligate să analizeze solicitările într-un termen fixat, astfel încât să fie eliminată practica tergiversării nejustificate a proiectelor de interes național. În cazul în care termenele nu sunt respectate, **MIDR** poate interveni pentru a asigura emiterea documentelor necesare [10].

Regulamentul prevede și o serie de măsuri menite să asigure transparența și responsabilitatea în procesul de autorizare. Autoritățile sunt obligate să motiveze în scris orice refuz de emitere a actelor, iar acest refuz poate fi contestat atât administrativ, cât și în instanța de judecată.

O altă prevedere esențială vizează corelarea regulamentului cu principiul autonomiei locale, astfel încât să se păstreze echilibrul între interesul național și competențele autorităților publice locale. În același timp, se asigură cadrul legal necesar pentru ca statul să își poată îndeplini angajamentele privind realizarea proiectelor strategice.

În concluzie, Noul Regulament aduce un plus de rigoare și claritate în procesul de autorizare a lucrărilor de utilitate publică de interes național, eliminând blocajele administrative și instituind un cadru eficient de colaborare între autoritățile centrale și locale. Scopul final este de a accelera implementarea proiectelor de infrastructură esențiale pentru dezvoltarea economică și socială a Republicii Moldova. Impactul așteptat asupra dezvoltării teritoriale și eficienței administrative

Se estimează că Noul Regulament [4] va spori predictibilitatea și încrederea investitorilor în capacitatea autorităților de a gestiona eficient proiectele de infrastructură de interes național. În plus, publicarea actelor emise va contribui la creșterea transparenței și la reducerea riscurilor de corupție în procesul decizional.

1.3. **Provocări și riscuri în implementare.** Adoptarea noului regulament prin **Hotărârea Guvernului nr. 535/2024** [4] reprezintă un pas important în modernizarea procedurilor de autorizare a lucrărilor de utilitate publică de interes național. Totuși, în procesul de implementare pot apărea o serie de provocări și riscuri care pot afecta eficiența și impactul real al acestor reglementări.

1. Rezistența autorităților publice locale.

Una dintre cele mai mari provocări o constituie potențiala rezistență din partea autorităților publice locale, în special atunci când competențele lor sunt preluate de autoritatea centrală (**Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale**). Autoritățile locale ar putea percepe această posibilitate ca o ingerință în autonomia lor, ceea ce poate genera conflicte instituționale și întârzieri în derularea proiectelor.

2. Blocaje administrative și lipsa de capacitate instituțională.

Un alt risc major este legat de capacitatea administrativă redusă a autorităților implicate în procesul de autorizare. Lipsa de personal calificat, insuficiența resurselor tehnice și financiare sau deficiențele în digitalizarea procedurilor pot duce la întârzieri în examinarea cererilor și emiterea actelor necesare, contrar termenelor prevăzute în regulament.

3. Ambiguități legislative și interpretări diferite.

Regulamentul, deși detaliat, poate genera interpretări diferite ale prevederilor sale de către autorități sau investitori. Ambiguitățile legislative pot fi exploatate pentru a tergiversa procesul, pentru a contesta avizele sau pentru a favoriza anumite interese locale sau de grup.

4. Riscuri de corupție și practici neconcurențiale.

În lipsa unui mecanism eficient de monitorizare și control, există riscul apariției practicilor corupte sau neconcurențiale în procesul de emitere a avizelor și autorizațiilor. Solicitarea unor „servicii” neoficiale pentru accelerarea procedurilor sau condiționarea emiterii actelor de anumite „înțelegeri” poate afecta grav încrederea în sistem și integritatea proiectelor de interes național.

5. Conflicte de interese și contestarea în instanță.

De asemenea, există riscul apariției conflictelor de interese între autoritățile locale, cetățeni sau mediul de afaceri local afectat de proiectele de utilitate publică. Astfel de conflicte pot duce la multiple contestații în instanță ale certificatelor sau autorizațiilor eliberate, ceea ce poate bloca pe termen lung realizarea proiectelor strategice.

6. Impact asupra mediului și patrimoniului cultural.

În cazul proiectelor de amploare, implementarea regulamentului poate fi afectată și de riscurile legate de impactul asupra mediului sau patrimoniului cultural. Obținerea avizelor necesare din aceste domenii poate întârzia procesul de autorizare sau poate genera opoziție din partea societății civile și a organizațiilor de protecție a mediului.

7. Deficiențe în comunicarea și colaborarea interinstituțională.

Pentru aplicarea eficientă a regulamentului este esențială o colaborare funcțională între autoritățile centrale, locale și cele de specialitate. Deficiențele de comunicare și lipsa unui mecanism clar de coordonare pot duce la suprapuneri de competențe, blocaje sau chiar la emiterea unor acte contradictorii.

Deși noul regulament [4] creează premisele necesare pentru eficientizarea procesului de autorizare a lucrărilor de utilitate publică de interes național, provocările și riscurile asociate implementării sale nu pot fi neglijate. Succesul acestui demers depinde în mare măsură de voința politică, de profesionalismul funcționarilor implicați, de consolidarea capacității administrative și de asigurarea unui cadru de transparență și integritate în procesul decizional.

Concluzii. Adoptarea noului Regulament privind procedura de emitere a certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire pentru lucrările de utilitate publică de interes național în Republica Moldova [4] reprezintă un pas semnificativ în procesul de modernizare administrativă și eficientizare a mecanismelor decizionale în domeniul construcțiilor și amenajării teritoriului. Prin noile reglementări, autoritățile au urmărit eliminarea barierelor birocratice, reducerea termenelor de examinare a documentației și crearea unui cadru normativ unitar, capabil să răspundă provocărilor actuale în materie de dezvoltare urbană și infrastructură.

Fundamentarea legală a regulamentului se bazează pe armonizarea prevederilor din *Legea privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului* [8], *Codul administrativ al Republicii Moldova* [1] și alte acte normative relevante, fiind orientată spre asigurarea respectării interesului public și protejarea drepturilor investitorilor și cetățenilor. În același timp, regulamentul introduce măsuri clare de transparență și responsabilizare a autorităților implicate în procesul decizional, diminuând riscul de interpretare abuzivă a normelor și potențialele manifestări de corupție.

Referințe bibliografice:

1. Codul Administrativ al Republicii Moldova nr. 116 din 19.07.2018. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 309-320, art. 466.
2. Hotărârea Guvernului nr. 361 din 25.05.2017 pentru aprobarea regulamentului privind eliberarea certificatului de urbanism și autorizației de construire/desființare. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.181-189.
3. Hotărârea Guvernului nr. 535 din 24.07.2024 privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 684/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la proiectele de investiții capitale publice. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2024, nr. 329-331.
4. Legea nr. 3 din 15.04.2016 privind evaluarea impactului asupra mediului. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 100-105/181, art. 6, p. 5.
5. Legea nr. 131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 197-205, art. 402.
6. Legea nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2010, nr. 155-158.
7. Legea nr. 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 25 art. 259.
8. Legea nr. 835 din 17.05.1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr.1-2.
9. Legea nr. 1402/1997 din 05.02.1998 privind teritoriile și obiectivele protejate de stat. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 6-7/54, art. 24.

- 10.** *Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale. Cadrul normativ privind proiectele de infrastructură națională.* [on-line] [accesat 20.02.2025]. Disponibil: <https://midr.gov.md>
- 11.** Constituția Republicii Moldova: nr.1 din 29.07.1994, În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 78.